Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynllun Cyflawni Strategaeth Iechyd Meddwl a Llesiant Meddyliol 2025-2028

llyw.cymru

Cynnwys

01 Cyflwyniad

02 Strwythur

03 Camau gweithredu trosfwaol

04 Datganiad Gweledigaeth 1
Ceir camau gweithredu i sicrhau bod y blociau adeiladu ar waith i gefnogi iechyd meddwl a llesiant meddyliol da

06 Datganiad Gweledigaeth 2
Mae gan bawb yr wybodaeth, y cyfleoedd a'r hyder i amddiffyn a hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da

10 Datganiad Gweledigaeth 3
Ceir system gysylltiedig lle mae pawb yn cael y lefel briodol o gymorth lle bynnag y maent yn gofyn am help

16 Datganiad Gweledigaeth 4
Ceir gwasanaethau iechyd meddwl di-dor sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, yn cael eu harwain gan angen ac yn cyfeirio at y cymorth cywir y tro cyntaf, yn ddi-oed

OGL © Hawlfraint y Goron 2025, Llywodraeth Cymru, WG50636, ISBN digidol 978-1-83715-674-0

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg

Cyflwyniad

Mae'r cynllun cyflawni hwn yn cyd-fynd â Strategaeth Iechyd Meddwl a Llesiant Meddyliol Cymru 2025-2035. Mae'r cynllun hwn yn nodi camau gweithredu a fydd yn cael eu cymryd ledled Llywodraeth Cymru, gan GIG Cymru a chan ein partneriaid allweddol, er mwyn cyfrannu at gyflawni'r weledigaeth a'r amcanion tymor hwy yr ymrwymir iddynt yn y strategaeth.

Bydd y camau gweithredu a nodir yn y cynllun hwn yn cael eu cymryd dros y tair blynedd nesaf. Drwy lunio cynllun byr a phenodol, gallwn fyfyrio a gwerthuso, gan sicrhau bod y camau gweithredu'n cyflawni ein hamcanion strategol yn effeithiol. Bydd yr holl gamau gweithredu, oni nodir yn benodol fel arall, yn berthnasol ar draws yr ystodau oedran a bydd gwaith cynllunio manwl yn cael ei wneud ar gyfer pob cam o fywyd. Drwy weithredu'r camau hyn, byddwn hefyd yn sicrhau bod dull croestoriadol yn cael ei ddefnyddio i ystyried anghenion penodol poblogaethau targed.

Bob blwyddyn, bydd diweddariad blynyddol yn erbyn y camau gweithredu yn y cynllun yn cael ei gyhoeddi. Fel rhan o'r broses hon, byddwn yn adolygu cynnydd ac yn nodi unrhyw weithgarwch ychwanegol y credwn fod ei angen i gyflawni yn erbyn y camau blaenoriaeth hyn. Byddwn yn sicrhau bod y gwaith hwn yn cael sylw mewn unrhyw ddiweddariadau ar gynnydd.

Ein Gweledigaeth

'Bydd pobl yng Nghymru yn byw mewn gwlad sy'n eu hannog, yn eu cefnogi ac yn eu grymuso i wella eu hiechyd meddwl a'u llesiant meddyliol, a hynny heb stigma a gwahaniaethu.'

Strwythur

Mae'r cynllun cyflawni hwn yn dilyn y strwythur canlynol:

Tudalen 3: Ceir crynodeb o'r camau gweithredu trosfwaol a fydd yn helpu i weithredu'r strategaeth a'r cynllun cyflawni yn eu cyfanrwydd.

Tudalennau 4-5: Ceir crynodeb o'r camau gweithredu sydd i'w cymryd i gefnogi Datganiad Gweledigaeth 1.

Tudalennau 6-9: Ceir crynodeb o'r camau gweithredu sydd i'w cymryd i gefnogi Datganiad Gweledigaeth 2.

Tudalennau 10-15: Ceir crynodeb o'r camau gweithredu sydd i'w cymryd i gefnogi Datganiad Gweledigaeth 3.

Tudalennau 16-26: Ceir crynodeb o'r camau gweithredu sydd i'w cymryd i gefnogi Datganiad Gweledigaeth 4.

Bydd pob adran yn nodi'r hyn sydd angen ei gyflawni, gan bwy ac erbyn pryd, er mwyn cyflawni ein huchelgeisiau.

Camau gweithredu trosfwaol

Rhestrir isod y meysydd sydd wedi'u nodi i helpu i weithredu'r strategaeth a'r cynllun cyflawni yn eu cyfanrwydd. Bydd y camau gweithredu hyn hefyd yn cefnogi pennod pump o'r strategaeth.

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
T.1. Sefydlu strwythur llywodraethiant cadarn ar gyfer cyflawni'r strategaeth.	Llywodraeth Cymru	Sefydlu Cyd-fwrdd Cynghori Gweinidogol, gyda chylch gorchwyl sy'n nodi'r perthnasoedd â strwythurau/sefydliadau eraill a fframwaith adrodd clir. **O fewn chwe mis.** Cyhoeddi adroddiad terfynu sy'n amlinellu'r cyflawniadau yn erbyn y strategaeth *Law yn Llaw at Iechyd Meddwl* er mwyn pennu'r llinell sylfaen ar gyfer y strategaeth newydd. **Diwedd blwyddyn un.** Cyhoeddi fframwaith canlyniadau a 'damcaniaeth newid' a fydd yn helpu i gomisiynu gwerthusiad annibynnol o'r strategaeth. **Diwedd blwyddyn un.** Cyhoeddi diweddariad yn erbyn y camau gweithredu yn y cynllun. Fel rhan o'r broses hon, byddwn yn adolygu cynnydd ac yn nodi unrhyw weithgarwch ychwanegol y credwn fod ei angen i gyflawni yn erbyn y meysydd blaenoriaeth hyn. **Bob blwyddyn.**	Y Cyd-fwrdd Cynghori Gweinidogol Bwrdd Rhaglen y Strategaeth
T.2. Ymgorffori arferion cydgynhyrchu yn y gwaith o ddatblygu a chyflawni'r holl gamau gweithredu.	Llywodraeth Cymru	Bydd adrodd i'r Cyd-fwrdd Cynghori Gweinidogol yn cynnwys rhoi gwybod am sut y mae pob cam gweithredu wedi cael ei lywio gan gydgynhyrchu[1]. Sicrhau bod strwythurau a phrosesau ar waith i sicrhau dull croestoriadol o ystyried anghenion penodol poblogaethau targed. **Yn unol ag amserlenni camau gweithredu unigol.**	Pobl sydd â phrofiad bywyd Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl **(Yn gysylltiedig â cham gweithredu: DG 4.2.)**

1 Bydd hyn yn cael ei gefnogi gan Ganllawiau Arfer Gorau Cymru ar gyfer Ymgysylltu â Defnyddwyr Gwasanaethau a Gofalwyr ym maes Iechyd Meddwl a ddatblygwyd gan Fforwm Iechyd Meddwl a Lles Cymru.

Datganiad Gweledigaeth 1

Ceir camau gweithredu i sicrhau bod y blociau adeiladu ar waith i gefnogi iechyd meddwl a llesiant meddyliol da

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Monitro set o ddangosyddion mesuradwy, trawslywodraethol i olrhain cynnydd ar lefel y boblogaeth a'r rhaglen – a datblygu dull monitro sy'n gwreiddio dysgu o'r dangosyddion hyn wrth ddatblygu polisi sy'n effeithio ar iechyd meddwl a llesiant meddyliol.			
DG 1.1. Sefydlu a monitro set o ddangosyddion mesuradwy i olrhain cynnydd ar lefel y boblogaeth a'r rhaglen.	Llywodraeth Cymru	Cynnwys yn y cylch gorchwyl ar gyfer y Cyd-fwrdd Cynghori Gweinidogol fanylion ynghylch sut y bydd y Cyd-fwrdd yn ystyried tystiolaeth sy'n ymwneud â chynnydd i fynd i'r afael â phenderfynyddion ehangach iechyd meddwl. **O fewn chwe mis.** Cyhoeddi'r dangosyddion a fydd yn cael eu defnyddio i olrhain cynnydd, a'r broses ar gyfer adolygu ac addasu'n rheolaidd drwy gylchoedd y cynllun cyflawni. **O fewn chwe mis.** Yn y Cyd-fwrdd Cynghori Gweinidogol, ystyried y cynnydd yn erbyn penderfynyddion ehangach a nodi lle mae angen camau gweithredu wedi'u targedu'n well. **Parhaus.**	Y Cyd-fwrdd Cynghori Gweinidogol **(Yn gysylltiedig â cham gweithredu: T.1.)**

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Gwreiddio egwyddorion y strategaeth hon ar draws holl waith y Llywodraeth drwy sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn cynnal asesiadau o'r effaith ar iechyd sy'n ystyried yr effaith ar iechyd corfforol a meddyliol o dan amgylchiadau penodedig. **Cynyddu ymwybyddiaeth a gallu'r Llywodraeth a'r cyhoedd ehangach a'r trydydd sector i ystyried iechyd meddwl yn llawn wrth ddatblygu a gweithredu polisi drwy ddatblygu a gweithredu adnoddau hyfforddi.**			
DG 1.2. Ymgorffori'r defnydd o Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd sy'n ystyried effaith penderfyniadau ar iechyd corfforol a meddyliol.	Llywodraeth Cymru	Cyflwyno Rheoliadau yn unol â darpariaethau Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 i sicrhau ei bod yn ofynnol i gyrff cyhoeddus a enwir gynnal Asesiadau o'r Effaith ar Iechyd o dan amgylchiadau penodedig. **Diwedd blwyddyn un.** Datblygu hyfforddiant sy'n helpu i weithredu'r Rheoliadau ac sy'n pwysleisio pwysigrwydd deall profiadau bywyd pobl o iechyd meddwl a llesiant meddyliol. **Diwedd blwyddyn dau.**	Cyrff Cyhoeddus
DG 1.3. Gwella'r ffordd y mae cyrff cyhoeddus yn cyrchu ac yn defnyddio'r sylfaen dystiolaeth sydd ar gael a helpu swyddogion i ystyried yn effeithiol sut y gall eu meysydd polisi gefnogi iechyd meddwl a llesiant meddyliol pobl yng Nghymru.	Llywodraeth Cymru	Asesu sut y mae cyrff cyhoeddus yn cyrchu ac yn defnyddio'r ffynonellau gwybodaeth a thystiolaeth sydd ar gael a gwneud argymhellion ar sut y gellid gwella hyn. **Diwedd blwyddyn un.** Datblygu a gweithredu adnoddau hyfforddi i gynyddu ymwybyddiaeth a gallu yn y Llywodraeth i ystyried iechyd meddwl yn llawn wrth ddatblygu polisi. **Diwedd blwyddyn dau.**	Iechyd Cyhoeddus Cymru Cyrff Cyhoeddus Y Trydydd Sector Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru Pobl sydd â phrofiad bywyd

Datganiad Gweledigaeth 2

Mae gan bawb yr wybodaeth, y cyfleoedd a'r hyder i amddiffyn a hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Datblygu sylfaen gadarn o wybodaeth a thystiolaeth sydd wedi'i chyfathrebu'n glir ar yr hyn sy'n gweithio i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da, a'r hyn sy'n gweithio i atal datblygiad cyflyrau iechyd meddwl ar draws cwrs bywyd.			
DG 2.1. Adolygu'r sylfaen dystiolaeth a llenwi'r bylchau ynddi o ran yr hyn sy'n gweithio i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da, a'r hyn sy'n gweithio i atal datblygiad cyflyrau iechyd meddwl.	Llywodraeth Cymru	Sefydlu grŵp 'Ymchwil a Thystiolaeth' â'r nod o ddeall beth sy'n amddiffyn ac yn hybu llesiant meddyliol da i: • Nodi bylchau mewn tystiolaeth feintiol ac ansoddol. **Diwedd blwyddyn un.** • Blaenoriaethu a chomisiynu ymchwil, gan sicrhau bod profiadau bywyd sy'n cynrychioli ehangder ac amrywiaeth lawn y boblogaeth yn cael eu cofnodi. **Diwedd blwyddyn un.** • Nodi ffyrdd newydd a gwell o rag-weld a mesur tueddiadau o ran llesiant yng Nghymru. **Diwedd blwyddyn dau.**	Iechyd Cyhoeddus Cymru Y Gymuned Academaidd Y Trydydd Sector Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru Pobl sydd â phrofiad bywyd
Grymuso a galluogi pawb i gymryd camau i amddiffyn a hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da ar draws eu bywydau.			
DG 2.2. Datblygu dealltwriaeth o weithgareddau atal sylfaenol sy'n helpu aelodau o'r cyhoedd i gymryd camau i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da.	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Datblygu llinell sylfaen o weithgareddau atal sylfaenol presennol sy'n helpu aelodau o'r cyhoedd i gymryd camau i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da. **Diwedd blwyddyn dau.** Gwerthuso gweithgareddau atal sylfaenol sy'n helpu aelodau o'r cyhoedd i gymryd camau i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da. **Diwedd blwyddyn tri.**	Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol Cyrff Cyhoeddus Grŵp Partneriaeth Strategol Hapus

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 2.3. Drwy 'Hapus'[2], darparu gwybodaeth a chyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n atal iechyd meddwl gwael ac sy'n amddiffyn ac yn hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da.	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Datblygu Grŵp Partneriaeth Strategol Hapus i hyrwyddo ymgysylltiad â gweithgareddau sy'n hybu llesiant meddyliol, gan ganolbwyntio i ddechrau ar oedolion ifanc, menywod, pobl mewn iechyd gwael a gofalwyr anffurfiol a'r bobl y maent yn gofalu amdanynt. **Parhaus.** Tyfu Rhwydwaith Cefnogwyr Hapus i gryfhau arferion da ac ymwybyddiaeth o gyfleoedd i gymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n hybu llesiant. **Parhaus.** Casglu a rhannu astudiaethau achos o arferion da gan sefydliadau cymunedol sy'n cyflwyno gweithgareddau sy'n hybu llesiant. **Parhaus.** Coladu a hyrwyddo cyfres o offer ac adnoddau sy'n galluogi pobl i ystyried a rheoli eu hemosiynau a chymryd camau i amddiffyn a hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da. **Diwedd blwyddyn dau.** Hyrwyddo'r defnydd o asedau cymunedol sy'n hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da drwy: • Adolygu'r dystiolaeth a datblygu canllawiau ar yr hyn sy'n gweithio i greu gweithgareddau cymunedol diogel, cynhwysol a chroesawgar. **Diwedd blwyddyn un.** • Gweithio gyda phartneriaid cenedlaethol a rhanbarthol i fynd i'r afael â rhwystrau a gwella'r hyn sy'n galluogi pobl i gymryd rhan mewn gweithgareddau sy'n hybu llesiant. **Parhaus.**	Grŵp Partneriaeth Strategol Hapus Rhwydwaith Cefnogwyr Hapus Y Trydydd Sector Pobl sydd â phrofiad bywyd

2 Hapus yw ein sgwrs genedlaethol ar iechyd meddwl a llesiant meddyliol ac mae'n darparu adnoddau sydd wedi ymrwymo i gefnogi llesiant meddyliol.

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 2.4. Cryfhau mecanweithiau sy'n cyfeirio aelodau o'r cyhoedd at gyfleoedd iechyd meddwl a llesiant meddyliol ac ymgorffori'r defnydd o bresgripsiynu cymdeithasol mewn ffordd sy'n diwallu anghenion pob cymuned.	Iechyd Cyhoeddus Cymru Llywodraeth Cymru	Ymgorffori llesiant meddyliol yn hyfforddiant Gwneud i Bob Cyswllt Gyfrif. **Diwedd blwyddyn dau.** Datblygu'r Fframwaith Cenedlaethol ar gyfer Presgripsiynu Cymdeithasol yn barhaus, gan gynnwys: • Canllawiau ar y data craidd sydd i'w casglu gan sefydliadau sy'n darparu gwasanaethau presgripsiynu cymdeithasol fel eu prif swyddogaeth. **Diwedd blwyddyn un.** • Setiau o egwyddorion ar gyfer asedau cymunedol sy'n ymwneud â phresgripsiynu cymdeithasol. **Diwedd blwyddyn un.** • Comisiynu platfform sgiliau a gwybodaeth Presgripsiynu Cymdeithasol ar gyfer Ymarferwyr Presgripsiynu Cymdeithasol. **Diwedd blwyddyn dau.** • Datblygu fframwaith canlyniadau ar gyfer comisiynu gwasanaethau presgripsiynu cymdeithasol. **Diwedd blwyddyn dau.** Adolygu a gwerthuso dulliau presgripsiynu cymdeithasol ar gyfer plant a phobl ifanc ag anghenion o ran cymorth iechyd meddwl a/neu lesiant meddyliol a gwneud argymhellion ar sut y gellir eu cryfhau. **Diwedd blwyddyn dau.**	Cyrff Cyhoeddus Sefydliadau sy'n darparu gwasanaethau presgripsiynu cymdeithasol Y trydydd sector Pobl sydd â phrofiad bywyd Gweithrediaeth y GIG (Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl)
DG 2.5. Sicrhau bod cyflogwyr yn helpu eu gweithlu i gymryd camau i amddiffyn a hybu eu hiechyd meddwl a'u llesiant meddyliol eu hunain.	Llywodraeth Cymru	Darparu gwybodaeth sy'n seiliedig ar dystiolaeth i gyflogwyr ar sut y gallant helpu gweithwyr i gymryd camau i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da drwy sianeli digidol Busnes Cymru a Cymru Iach ar Waith. **Parhaus.** Datblygu modiwl hyfforddi i gyflogwyr ar sut y gallant rymuso eu gweithlu i gymryd camau i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da. Diwedd blwy. **Parhaus.** Datblygu modiwl hyfforddi i gyflogwyr ar sut y gallant rymuso eu gweithlu i gymryd camau i amddiffyn a hybu llesiant meddyliol da. **Diwedd blwyddyn dau.**	Busnes Cymru Cymru Iach ar Waith

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Creu amgylchedd sy'n amddiffyn ac yn hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da a lle mae siarad am gymryd camau i amddiffyn a hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol a gofyn am gymorth ar gyfer cyflyrau iechyd meddwl yn beth normal.			
DG 2.6. Mynd i'r afael ag unrhyw fath o stigma sy'n atal pobl rhag cymryd camau i amddiffyn a hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol da a gofyn am gymorth ar gyfer cyflyrau iechyd meddwl.	Llywodraeth Cymru	Gweithio gyda'r trydydd sector a'n rhanddeiliaid i ddatblygu ein dull gweithredu yn y dyfodol, gan gynnwys ystyried: • Gwersi a ddysgwyd o'r ymgyrch flaenorol 'Amser i Newid Cymru'. • Y lefel amrywiol o stigma ar draws y sbectrwm o anghenion iechyd meddwl. **Diwedd blwyddyn un.**	Iechyd Cyhoeddus Cymru Y Trydydd Sector Cyflogwyr Cyrff Cyhoeddus Pobl sydd â phrofiad bywyd
DG 2.7. Cryfhau dulliau o rymuso cymunedau a datblygu cymunedau sy'n seiliedig ar asedau.	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Datblygu a lledaenu adnoddau hygyrch ac effeithiol i alluogi ymarferwyr i ddefnyddio dulliau grymuso a dulliau sy'n seiliedig ar asedau wrth weithio gyda'r cyhoedd. **Diwedd blwyddyn un.**	
DG 2.8. Creu amgylchedd ffisegol sy'n cefnogi iechyd meddwl a llesiant meddyliol.	Llywodraeth Cymru	Coladu a hyrwyddo tystiolaeth sy'n cynyddu dealltwriaeth o bwysigrwydd agweddau ar yr amgylchedd ffisegol sy'n effeithio ar lesiant meddyliol, a'r cydberthynasau rhyngddynt. **Diwedd blwyddyn dau.** Gweithio gyda phartneriaid, gan gynnwys Coedwig Genedlaethol Cymru, i hyrwyddo pwysigrwydd yr amgylchedd adeiledig a naturiol ar lesiant meddyliol a rhannu enghreifftiau o sut y mae byrddau iechyd, ysgolion a sefydliadau eraill wedi defnyddio eu hystadau i greu mannau tawel ac egnïol er budd staff/cleifion/disgyblion ac ymwelwyr. **Parhaus.**	Cymunedau Academaidd Cyrff Cyhoeddus Iechyd Cyhoeddus Cymru

Datganiad Gweledigaeth 3

Ceir system gysylltiedig lle mae pawb yn cael y lefel briodol o gymorth lle bynnag y maent yn gofyn am help

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Sicrhau mynediad at wasanaethau ymyrraeth gynnar ac atal. Galluogi babanod, plant a'u teuluoedd i gael mynediad at y cymorth, y cyngor a'r wybodaeth sydd eu hangen arnynt mewn modd amserol. **Canolbwyntio ar wella cymorth yn ystod y 1000 diwrnod cyntaf ym mywyd baban.**			
DG 3.1. Darparu gwybodaeth, cyngor ac adnoddau hunangymorth cydgysylltiedig i helpu unigolion i gefnogi eu hiechyd meddwl a'u llesiant meddyliol.	Llywodraeth Cymru	Ystyried y cymorth digidol sydd ar gael ar lefel ranbarthol yng Nghymru i nodi bylchau a chyfleoedd ar gyfer cydgysylltu a safoni. **Diwedd blwyddyn un.** Cyflwyno cynnig digidol safonol ledled Cymru. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl
DG 3.2. Datblygu dull cysylltiedig (dim drws anghywir) a dull sy'n seiliedig ar hawliau plant o ran iechyd meddwl a llesiant meddyliol ar gyfer babanod, plant, pobl ifanc a'u teuluoedd.	Llywodraeth Cymru	Helpu Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a phartneriaid ehangach i weithredu egwyddorion Fframwaith NYTH a'u monitro drwy'r Offeryn Hunanasesu. **Parhaus.** Gwreiddio Fframwaith NYTH yn holl bolisïau perthnasol Llywodraeth Cymru. **Diwedd blwyddyn tri.**	Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol Byrddau Iechyd Awdurdodau Lleol Y Trydydd Sector Pobl sydd â phrofiad bywyd

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 3.3. Hybu iechyd meddwl a llesiant meddyliol cyffredinol y teulu drwy ddarparu cymorth ymyrraeth gynnar ac atal cyfannol, sy'n seiliedig ar dystiolaeth i fabanod, plant a'u teuluoedd, gan sicrhau bod problemau'n cael eu datrys yn gynnar cyn iddynt ddwysáu a mynd yn argyfwng.	Llywodraeth Cymru	Dyrannu cyllid i Awdurdodau Lleol drwy'r Grant Plant a Chymunedau i'w helpu i ddarparu gwasanaethau ymyrraeth ac atal ar gyfer y blynyddoedd cynnar. **Parhaus.** Ymgysylltu â'n rhwydweithiau i sicrhau bod ein polisïau a'n rhaglenni ar gyfer y blynyddoedd cynnar yn cael effaith ac yn gwella canlyniadau i fabanod, plant a'u teuluoedd. **Parhaus.**	Awdurdodau Lleol Byrddau Iechyd Lleol Iechyd Cyhoeddus Cymru Y Trydydd Sector
DG 3.4. Canolbwyntio ar wella cymorth i berthnasoedd rhwng rhieni a babanod.	Llywodraeth Cymru	Datblygu dull cytunedig o ymdrin â pherthnasoedd rhwng rhieni a babanod. **Diwedd blwyddyn un.**	Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol Iechyd Cyhoeddus Cymru Awdurdodau Lleol Byrddau Iechyd Lleol Y trydydd sector Pobl sydd â phrofiad bywyd

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Cryfhau'r cysylltiad rhwng iechyd a gofal cymdeithasol er mwyn darparu cymorth di-dor.			
DG 3.5. Datblygu model gofal integredig cenedlaethol ar gyfer iechyd meddwl ar draws y meysydd iechyd a gofal cymdeithasol, a fydd yn ystyried y System Gofal Cymunedol Integredig a'r 'dull mynediad agored yr un diwrnod' sy'n cael eu sefydlu.	Llywodraeth Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Gweithio gyda'r Gymuned Ymarfer Iechyd Meddwl ac Iechyd Emosiynol a Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol i ddysgu o'r ymarfer presennol i lywio'r gwaith o ddatblygu model gofal integredig cenedlaethol. **Diwedd blwyddyn tri.**	Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol Y Trydydd Sector Pobl sydd â phrofiad bywyd
Helpu Cymru i fod yn genedl sy'n ystyriol o drawma drwy roi cymorth i weithredu'r Fframwaith Cymru sy'n Ystyriol o Drawma a datblygu unigolion, cymunedau a sefydliadau sy'n ystyriol o drawma.			
DG 3.6. Gweithio tuag at wneud Cymru yn genedl sy'n ystyriol o drawma, drwy feithrin dealltwriaeth unigol, gymunedol a sefydliadol o drawma ac adfyd, eu cyffredinrwydd, eu heffaith ar bobl, cymunedau a gwasanaethau, a sut y gallwn ni i gyd helpu'r rhai sy'n cael eu heffeithio gan drawma.	Hyb ACE Cymru Straen Trawmatig Cymru	Gwreiddio'r Fframwaith Cymru sy'n Ystyriol o Drawma mewn polisïau, rhaglenni a strategaethau, a pharhau i roi cymorth i ddatblygu dulliau ac ymyriadau sy'n ystyriol o drawma ar draws pob lefel ymarfer. **Parhaus.**	Llywodraeth Cymru Iechyd Cyhoeddus Cymru Cymru sy'n Ystyriol o Drawma Pobl sydd â phrofiad bywyd

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Gwella mynediad at gyngor ac arbenigedd i bobl sy'n gweithio ym mhob gwasanaeth sydd angen arweiniad i gefnogi pobl ag iechyd meddwl gwael.			
DG 3.7. Ystyried sut y gallwn ddarparu mynediad hawdd at gyngor i bobl sy'n gweithio ym mhob gwasanaeth a allai fod angen arweiniad i gefnogi pobl ag iechyd meddwl gwael.	Llywodraeth Cymru	Datblygu opsiynau i wella'r cyngor a ddarperir i wasanaethau rheng flaen eraill. Dylai'r gwaith o ddatblygu'r opsiynau hyn gael ei lywio gan y canlynol: • y gwerthusiad o'r gwasanaeth 111 pwyso 2 • y broses o gyflwyno rhaglen 'Gofal Cywir, Person Cywir' Llywodraeth y DU gyda heddluoedd yng Nghymru • Gwasanaeth mewngymorth addysg CAMHS **Diwedd blwyddyn dau.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru
Gweithio gyda phartneriaid a rhanddeiliaid i ddatblygu set o gamau gweithredu i gefnogi gwahanol rannau o'r system i weithio'n well gyda'i gilydd, gan ganolbwyntio ar anghenion penodol gwahanol boblogaethau, gan gynnwys addysg a chamddefnyddio sylweddau.			
DG 3.8. Parhau i fwrw ymlaen â gweithredu'r 'Dull Ysgol Gyfan ar gyfer Iechyd Meddwl a Llesiant Emosiynol a Meddyliol' sy'n canolbwyntio ar addysg, gan sicrhau cysylltiadau allweddol ag iechyd i gefnogi iechyd meddwl a llesiant meddyliol dysgwyr.	Llywodraeth Cymru	Gweithio gyda meithrinfeydd, ysgolion uwchradd, Unedau Cyfeirio Disgyblion ac Ysgolion Arbennig i fabwysiadu a gweithredu'r Dull Ysgol Gyfan, gan ddefnyddio'r Fframwaith Statudol. **Parhaus.**	Iechyd Cyhoeddus Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Y Trydydd Sector Awdurdodau lleol a'u darparwyr a gomisiynwyd Medr

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 3.9. Sicrhau trefniadau comisiynu cadarn ar gyfer gwasanaethau camddefnyddio sylweddau yng Nghymru.	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru	Adolygu'r trefniadau comisiynu presennol ar gyfer gwasanaethau camddefnyddio sylweddau yng Nghymru, gan gynnwys y rhai sy'n cefnogi anghenion iechyd meddwl a chamddefnyddio sylweddau sy'n cyd-ddigwydd. **Diwedd blwyddyn un.** Cynnal Asesiad o Anghenion Iechyd ar gamddefnyddio sylweddau. **Diwedd blwyddyn un.** Datblygu dull comisiynu safonol. **Diwedd blwyddyn dau.**	Byrddau Cynllunio Ardal Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Iechyd Cyhoeddus Cymru
DG 3.10. Sicrhau bod pobl sy'n niwroamrywiol ac sydd ag anghenion iechyd meddwl yn cael cymorth amserol ac effeithiol.	Llywodraeth Cymru	Ystyried anghenion sy'n cyd-ddigwydd ymhlith pobl niwrowahanol sydd hefyd angen cymorth gyda'u hiechyd meddwl fel rhan o'r gwaith o ddatblygu'r Cod Ymarfer Niwrowahaniaeth Statudol. **Diwedd blwyddyn un.** Drwy'r Rhaglen Gwella Gwasanaethau Niwrowahaniaeth Genedlaethol, byddwn yn sicrhau bod y gwaith o drawsnewid gwasanaethau i gefnogi mynediad at wasanaethau i bobl niwrowahanol yn cyd-fynd â'r gwaith o drawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl, a amlinellir yn natganiad gweledigaeth pedwar. **Diwedd blwyddyn dau.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 3.11. . Sicrhau bod pobl sydd ag anableddau dysgu ac anghenion iechyd meddwl yn cael cymorth teg, amserol ac effeithiol.	Llywodraeth Cymru	Byddwn yn parhau i gefnogi gwaith trawslywodraethol i leihau oedi wrth drosglwyddo gofal o wasanaethau cleifion mewnol arbenigol ac i ddatblygu modelau gofal ataliol newydd, a fydd yn cynnwys cymorth iechyd meddwl. **Diwedd blwyddyn un.** Byddwn yn sicrhau bod anghenion sy'n cyd-ddigwydd ymhlith pobl ag anableddau dysgu sydd hefyd angen cymorth gyda'u hiechyd meddwl yn cael eu hystyried wrth ddatblygu blaenoriaethau strategol newydd ar gyfer anableddau dysgu. **Diwedd blwyddyn dau.**	
DG 3.12. Cryfhau'r ymateb i anghenion iechyd meddwl a llesiant meddyliol myfyrwyr mewn Addysg Uwch ac Addysg Bellach yn eu lleoliadau addysgol a goruchwylio gwaith Medr yn y maes hwn.	Llywodraeth Cymru	Bydd Medr yn sefydlu amodau rheoleiddiol i gefnogi lles dysgwyr a staff, sy'n adeiladu ar arferion da presennol ac sydd wedi'u cryfhau gan fframwaith cyffredin ar gyfer iechyd, iechyd meddwl a llesiant meddyliol. **Diwedd blwyddyn dau.**	Medr
DG 3.13. Sicrhau bod pobl ag amhariad gwybyddol sy'n effeithio ar eu cyfathrebu a/neu eu cof yn gallu cael mynediad at gymorth sy'n hygyrch.	Llywodraeth Cymru	Sicrhau bod y cynllun a fydd yn olynu'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Dementia yn ystyried yn llawn sut y gall gwasanaethau fod yn dderbyniol a pha addasiadau rhesymol y gellir eu gwneud i wasanaethau. Dylai hyn ystyried yr angen am ymarfer sy'n ystyriol o drawma ym maes gofal dementia. **Diwedd blwyddyn un.**	Y Rhaglen Dementia Genedlaethol

Datganiad Gweledigaeth 4

Ceir gwasanaethau iechyd meddwl di-dor sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn, yn cael eu harwain gan angen ac yn cyfeirio at y cymorth cywir y tro cyntaf, yn ddi-oed

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Darparu ffocws clir ar gamau gweithredu a fydd yn cefnogi cynlluniau trawsnewid a gwella ansawdd gwasanaethau ar draws y system iechyd meddwl gyfan.			
DG 4.1. Sicrhau trefniadau llywodraethiant cadarn ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl mewn byrddau iechyd ac awdurdodau lleol a chryfhau proffil iechyd meddwl yn eu prosesau cynllunio.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Llywodraeth Cymru	Cwblhau adolygiad o lywodraethiant gwasanaethau Iechyd Meddwl y GIG a threfniadau partneriaeth cysylltiedig. **Diwedd blwyddyn un.** Codi proffil iechyd meddwl a thrawsnewid gwasanaethau iechyd meddwl ym Mhroses Gynllunio'r GIG. **Diwedd blwyddyn un.** Gweithredu'r argymhellion o'r adolygiad o lywodraethiant y GIG. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.2. Creu gweithlu iechyd a gofal cymdeithasol iechyd meddwl sy'n llawn cymhelliant, sy'n ymgysylltiedig ac sy'n cael eu gwerthfawrogi, â'r capasiti, yr hyfedredd a'r hyder i ddiwallu anghenion pobl Cymru. Bydd hyn yn cynnwys cynyddu amrywiaeth ein gweithlu a darparu'r sgiliau a'r wybodaeth i gyflenwi cymorth diwylliannol sensitif a phriodol i grwpiau allweddol, gan gynnwys pobl ethnig leiafrifol, pobl LHDTC+ a siaradwyr Cymraeg.	Addysg a Gwella Iechyd Cymru	Adolygu'r Cynllun Gweithlu Iechyd Meddwl Strategol yn barhaus gyda'r Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl a byrddau iechyd i sicrhau bod cysondeb rhwng yr anghenion. **Parhaus.** Meithrin capasiti a gallu wrth gynllunio'r gweithlu a gwella ansawdd data ar y gweithlu ar lefel leol. **Diwedd blwyddyn tri.** Ymgorffori rolau newydd, trawsnewid y gweithlu a gwella gwaith tîm amlddisgyblaethol. **Diwedd blwyddyn tri.** Sicrhau bod gan y gweithlu y sgiliau a'r gallu i ddarparu gofal. **Diwedd blwyddyn tri.** Datblygu arweinyddiaeth effeithiol gref, diwylliant tosturiol, ac ymddygiadau. **Diwedd blwyddyn tri.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Darparwyr gwasanaethau (ar draws y maes iechyd, awdurdodau lleol a'r sectorau gwirfoddol ac annibynnol) Pobl sydd â phrofiad bywyd

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.3. Darparu cynllun digidol a data clir ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl sy'n helpu i gyflawni'r strategaeth.	Iechyd a Gofal Digidol Cymru	Sefydlu Grŵp Data, Digidol a Chanlyniadau i ddarparu goruchwyliaeth i'r gwaith ar draws y system. **Sefydlwyd.** Datblygu cynllun digidol a data trosfwaol a chynllun gweithredu manwl dwy flynedd **(o fewn y chwe mis cyntaf**). Bydd y cynllun gweithredu manwl hwn yn cynnwys y camau canlynol: • Gorfodi set ddata graidd ar iechyd meddwl ar gyfer gwasanaethau. **Diwedd blwyddyn un.** • Rhoi mesurau canlyniadau a phrofiadau clir ar waith ar draws yr holl wasanaethau, ac adrodd arnynt. **Diwedd blwyddyn tri.** • Cyflwyno cofnod cleifion electronig ledled Cymru. **Diwedd blwyddyn tri.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Pobl sydd â phrofiad bywyd
DG 4.4. Gweithio gyda sefydliadau i ddatblygu cynllun blaenoriaethu ar gyfer cyfalaf ac ystadau, er mwyn sicrhau bod yr amgylcheddau ffisegol ar gyfer pob gwasanaeth iechyd meddwl yn addas i'r diben ac yn gwbl hygyrch.	Llywodraeth Cymru	Datblygu darlun cenedlaethol cynhwysfawr o'r ystad iechyd meddwl bresennol. **Diwedd blwyddyn un.** Sefydlu eglurder ynghylch yr angen am leoliadau cleifion mewnol a chymunedol yn y dyfodol sy'n gysylltiedig â modelau gofal newydd a'r weledigaeth a nodir yn y strategaeth. **Blwyddyn un a dau.** Sicrhau bod cynlluniau ystadau iechyd meddwl cenedlaethol a lleol cadarn ar waith, sy'n gyson â'i gilydd ac sy'n mynd i'r afael â'r materion rheoli ystadau strategol a gweithredol parhaus i alluogi rhestr wedi'i blaenoriaethu ar gyfer buddsoddi. **Diwedd blwyddyn dau.** Datblygu cyfres o ddogfennau sy'n nodi'n glir y gofynion ar gyfer amgylchedd priodol ar gyfer pob rhan o'r ystad iechyd meddwl. **Diwedd blwyddyn dau.** Sicrhau ein bod yn manteisio i'r eithaf ar gyfleoedd ar draws yr holl gynlluniau cyllido cyfalaf sydd ar gael i sicrhau bod cysondeb ehangach yn cael ei gydnabod a'i ddatblygu, yn enwedig gyda ffocws ar ddatblygu modelau cymorth amgen. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.5. Parhau i weithio gyda Technoleg Iechyd Cymru a rhanddeiliaid eraill i gefnogi'r defnydd o ymchwil, technoleg a/neu fodelau gofal sy'n berthnasol i wella iechyd meddwl a llesiant meddyliol pobl Cymru.	Llywodraeth Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Datblygu rhwydwaith ymchwil a thystiolaeth i gefnogi'r Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl. **Diwedd blwyddyn un.** Gweithio ar y cyd i fynd i'r afael â'r angen sylweddol sydd heb ei ddiwallu am opsiynau triniaeth newydd i bobl â chyflyrau iechyd meddwl a gweithio gydag Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru i hyrwyddo cyfleoedd cyllido ymchwil. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Y Sector Ymchwil Iechyd a Gofal Pobl sydd â phrofiad bywyd
DG 4.6. Sicrhau bod cynllun clir i ddarparu gwybodaeth am wasanaethau a chymorth iechyd meddwl a sut i gael mynediad atynt.	Llywodraeth Cymru Byrddau Iechyd	Datblygu cynllun cyfathrebu sy'n galluogi gwybodaeth i gael ei darparu mewn ffordd sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac sy'n hygyrch. Bydd hyn yn cynnwys hyrwyddo'r Cynnig Rhagweithiol ar gyfer y Gymraeg a sicrhau bod yr holl wybodaeth yn cydymffurfio â Safon Cymru Gyfan ar gyfer Darparu Gwybodaeth Hygyrch i Bobl â Cholled Synhwyraidd a Chyfathrebu â Hwy. **Diwedd blwyddyn dau.** Gweithredu cynllun cyfathrebu. **Diwedd blwyddyn tri.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Darparwyr gwasanaethau Pobl sydd â phrofiad bywyd **(Yn gysylltiedig â DG 3.7.)**

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Gosod y safonau ar gyfer cyflawni yng Nghymru i gefnogi dull sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn sy'n galluogi mynediad teg at wasanaethau i bawb, gan gynnwys pobl â nodweddion gwarchodedig (yn unol â'r disgrifiad yn Neddf Cydraddoldeb 2010) a dewis iaith.			
DG 4.7. Gosod y safonau ar gyfer yr hyn y disgwylir i fyrddau iechyd, awdurdodau lleol a phartneriaid a gomisiynwyd ei ddarparu i sicrhau gwasanaethau iechyd meddwl o ansawdd da ledled Cymru.	Llywodraeth Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Datblygu datganiad ansawdd iechyd a gofal cymdeithasol integredig wedi'i gydgynhyrchu ar gyfer iechyd meddwl sy'n cwmpasu gwasanaethau cleifion mewnol a chymunedol. **Diwedd blwyddyn un.** Adolygu Fframwaith Cydraddoldeb Hil Cleifion a Gofalwyr GIG Lloegr i lywio gwaith ehangach i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau a blaenoriaethau iechyd yn y Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol – sy'n cynnwys ffocws penodol ar ddileu rhwystrau sy'n atal pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol rhag cael mynediad teg at wasanaethau gofal iechyd. Bydd hyn hefyd yn ystyried y gwersi a ddysgwyd gan y Grŵp Gorchwyl a Gorffen blaenorol ar Iechyd Meddwl Lleiafrifoedd Ethnig. **Diwedd blwyddyn dau.** Datblygu manylebau gwasanaeth priodol i gefnogi datganiadau ansawdd. Bydd y rhain yn cefnogi cyfnodau pontio a arweinir gan angen ac yn ystyried canllawiau perthnasol Coleg Brenhinol y Seiciatryddion a chanllawiau NICE. **Blwyddyn dau a thri.** Cyflawni ein hymrwymiad yn Mwy na Geiriau i ddatblygu a gweithredu adnoddau ymhellach i gefnogi prif ffrydio ystyriaethau iaith Gymraeg i brosesau cynllunio a llunio polisïau iechyd meddwl. Mae hyn yn cynnwys gweithredu Canllawiau Cynllunio gweithlu ar gyfer yr Iaith Gymraeg Addysg a Gwella Iechyd Cymru a chefnogi a datblygu sgiliau iaith Gymraeg y gweithlu presennol a gweithlu'r dyfodol – drwy (er enghraifft) y Cwrs Croeso a'r Cwrs Codi Hyder a ddatblygwyd gan y Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol fel rhan o'i chynllun Cymraeg Gwaith ar gyfer y sector iechyd a gofal cymdeithasol. **Diwedd blwyddyn tri.** Sicrhau bod mwy o gysondeb rhwng y Fframwaith Cenedlaethol ar gyfer Comisiynu Gofal a Chymorth a'r gwaith o gomisiynu gwasanaethau iechyd meddwl. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Darparwyr gwasanaethau Pobl sydd â phrofiad bywyd Y Swyddfa Genedlaethol Gofal a Chymorth Coleg Brenhinol y Seiciatryddion Addysg a Gwella Iechyd Cymru

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.8. Ymgorffori arferion cydgynhyrchu yn y gwaith o ddatblygu a darparu gwasanaethau, drwy weithredu'r 'Canllawiau Cenedlaethol ar gyfer Ymgysylltu a Recriwtio' a ddatblygwyd gan Fforwm Iechyd Meddwl a Lles Cymru.	Llywodraeth Cymru Fforwm Iechyd Meddwl a Lles Cymru	Gweithrediaeth y GIG a'r holl ddarparwyr gwasanaethau i ddefnyddio'r canllawiau'n rheolaidd. **Diwedd blwyddyn un.** Adolygu'r canllawiau i gefnogi gwobrwyo/cydnabod cyfranogiad pobl sydd â phrofiad bywyd ymhellach. **Diwedd blwyddyn tri.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Darparwyr gwasanaethau Pobl sydd â phrofiad bywyd **(Yn gysylltiedig â cham gweithredu: T.2.)**
DG 4.9. Galluogi gwasanaethau iechyd meddwl i gefnogi pobl fyddar yn well.	Llywodraeth Cymru	Ystyried canfyddiadau'r adolygiad diweddar o wasanaethau iechyd meddwl i bobl fyddar[3] a datblygu cynllun gweithredu i gyd-fynd â'r dull canolog o wella cymorth i bobl â cholled synhwyraidd ar draws yr holl wasanaethau iechyd. **Diwedd blwyddyn un.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Coleg Brenhinol y Seiciatryddion

3 Cynhaliwyd gan Gyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru a Choleg Brenhinol y Seiciatryddion.

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.10. Datblygu dull newydd o ddarparu gofal ymyrraeth gynnar, gyda'r bwriad o gyflwyno mynediad agored at ofal seicolegol yr un diwrnod yn seiliedig ar ddulliau un sesiwn sy'n hygyrch ledled Cymru lle bynnag y bo'i angen.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Ymgymryd â gwaith ymgysylltu i lywio'r gwaith o ddatblygu dull mynediad agored yr un diwrnod. **Diwedd blwyddyn un.** Dylunio a chyhoeddi cynllun ar gyfer gweithredu. **Diwedd blwyddyn un.** Gan ystyried canfyddiadau'r gwaith ymgysylltu, gweithredu dull mynediad yr un diwrnod yn raddol. Dylai gwneud hynny'n raddol olygu gwerthuso'r broses gyflwyno gychwynnol. **Blynyddoedd dau a thri.**	Addysg a Gwella Iechyd Cymru Darparwyr gwasanaethau Pobl sydd â phrofiad bywyd **(Yn gysylltiedig â cham gweithredu: DG 4.7.)**
DG 4.11. Datblygu cynnig cyson o gymorth iechyd meddwl a ddarperir gan feddygon teulu/clystyrau a llwybrau clir i wasanaethau iechyd meddwl cymunedol.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol	Gweithio gyda chlystyrau i sicrhau bod cynnig cyson a llwybr clir ar waith, gan gynnwys porth gwe sy'n hygyrch i'r cyhoedd i alluogi mynediad at wybodaeth a deunydd hunangymorth, ac i alluogi hunanatgyfeirio at wasanaethau. **Diwedd blwyddyn dau.** Amlinellu camau pellach sydd eu hangen i gefnogi dysgu a datblygiad cydweithwyr gofal sylfaenol wrth ystyried anghenion iechyd meddwl a llesiant meddyliol ar draws ein poblogaethau, gan gynnwys pobl sy'n niwrowahanol, pobl ag anabledd dysgu, pobl sy'n byw gyda dementia a phobl sydd â phroblem camddefnyddio sylweddau. **Diwedd blwyddyn dau.**	Llywodraeth Cymru

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.12. Datblygu ein gwasanaethau asesu o bell, ymyriadau a chymorth rheng flaen (megis IM111#2 a CALL) i sicrhau eu bod yn cysylltu â rhannau eraill o'r systemau iechyd meddwl, camddefnyddio sylweddau, niwrowahaniaeth ac iechyd corfforol.	Llywodraeth Cymru Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru	Adolygu'r holl ddrysau ffrynt presennol i'r system iechyd meddwl a sicrhau bod un llwybr clir ar gyfer cyngor a chymorth i bobl mewn argyfwng. **Diwedd blwyddyn un.** Adolygu llwybrau i sicrhau eu bod yn addas i'r diben ar draws ein poblogaeth. Gan gynnwys ar gyfer pobl fyddar; pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol; pobl LHDTC+; a chymunedau eraill nad ydynt yn cael eu gwasanaethu'n ddigonol. **Diwedd blwyddyn dau.** Ystyried opsiynau ar gyfer synergedd ac effeithlonrwydd rhwng gwasanaethau presennol ac ailgynllunio/ailgomisiynu gwasanaethau yn ôl yr angen. **Diwedd blwyddyn dau.** Cynnig cyson a llwybr clir ar waith. **Diwedd blwyddyn tri.**	Pobl sydd â phrofiad bywyd Darparwyr gwasanaethau
Cyflwyno model adferiad ar gyfer cymorth iechyd meddwl cymunedol.			
DG 4.13. Datblygu model cymorth iechyd meddwl cymunedol sy'n canolbwyntio ar adferiad ymhellach.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Nodi a rhannu arferion gorau mewn perthynas â chynllunio gofal a thriniaeth. **Diwedd blwyddyn un.** Rhoi trefniadau ar waith i dreialu model gofal fesul cam ar draws gwahanol ardaloedd daearyddol (gan gynnwys ardaloedd trefol a gwledig) ac ar draws yr ystodau oedran. **Diwedd blwyddyn dau.** Cynnal dadansoddiad o'r galw a'r capasiti yn erbyn pob un o'r camau yn y model fesul cam yn y safleoedd peilot i dynnu sylw at fylchau yn y gwaith cynllunio a chomisiynu sy'n ofynnol. **Diwedd blwyddyn dau.** Gwerthuso'r model, i gynnwys gosod targedau ansawdd a pherfformiad newydd ac ychwanegol ar draws y system gofal fesul cam ac adrodd yn eu herbyn. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Addysg a Gwella Iechyd Cymru

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.14. Gwella Mynediad at Ymyriadau a Therapïau Seicolegol. Bydd hyn yn cynnwys ffocws ar gyflyrau iechyd meddwl cyffredin fel gorbryder ac iselder yn ogystal â chefnogi pobl â seicosis, anhwylder deubegynol a chyflyrau sy'n deillio o drawma a phobl â chyflyrau iechyd corfforol hirdymor.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Addysg a Gwella Iechyd Cymru	Sefydlu Rhaglen i ddarparu goruchwyliaeth i'r gwaith ar draws y system. **(y tri mis cyntaf).** Ailsefydlu prosesau i ddiweddaru'r tablau tystiolaeth sy'n cefnogi Matrics Cymru a'r Matrics Plant yn systematig. **Diwedd blwyddyn un.** Gwneud cynnydd o ran cytuno ar y therapïau seicolegol a gynigir ar gyfer iechyd meddwl amenedigol. **Diwedd blwyddyn un.** Mynediad cynhwysfawr at raglen therapïau seicolegol sy'n dangos mynediad gwell ac amseroedd aros llai. **Diwedd blwyddyn tri.**	Pobl sydd â phrofiad bywyd Darparwyr gwasanaethau

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
Cefnogi camau gweithredu i sicrhau bod arosiadau cleifion mewnol yn bwrpasol, bod gofal yn cael ei roi mewn amgylcheddau diogel o ansawdd uchel a bod y bobl sy'n mynd i mewn i'r system mewn argyfwng yn cael profiad gwell.			
DG 4.15. Cyflwyno rhaglen gynhwysfawr ar gyfer diogelwch cleifion iechyd meddwl sy'n dangos llai o niwed ar draws gwasanaethau iechyd meddwl craidd.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Datblygu safonau clir ar gyfer derbyn cleifion i ddarpariaeth cleifion mewnol a'u rhyddhau, a sicrhau bod gwaith cynllunio diogelwch sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn wedi'i gynnwys mewn cynlluniau rheoli risg. **Diwedd blwyddyn un.** Sefydlu rhaglen diogelwch cleifion ar gyfer gwasanaethau cymunedol gofal eilaidd. **Diwedd blwyddyn un.** Rhoi set o fetrigau diogelwch ar waith ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl gofal eilaidd, ac adrodd ar y metrigau hynny. **Diwedd blwyddyn dau.** Ymgorffori safonau yn ymarferol o fewn y ddarpariaeth i gleifion mewnol. **Diwedd blwyddyn dau.** Rhoi mesurau canlyniadau a phrofiadau clir ar waith ar gyfer yr holl wasanaethau cleifion mewnol **(diwedd blwyddyn dau)** ac ar gyfer gwasanaethau cymunedol **(diwedd blwyddyn tri).** Datblygu a gwella'r timau sy'n darparu gofal cleifion mewnol, gyda phwyslais cryf ar weithio amlbroffesiwn, perthynol a chymorth gan gymheiriaid. **Diwedd blwyddyn tri.** Sicrhau bod gan bobl fynediad at ymyrraeth seico-gymdeithasol o ansawdd uchel a gweithgarwch ystyrlon mewn lleoliadau cleifion mewnol. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Pobl sydd â phrofiad bywyd Darparwyr gwasanaethau

Cam gweithredu	Pwy sy'n arwain y gwaith	Yr hyn y byddwn yn ei wneud ac erbyn pryd	Rhanddeiliaid allweddol (camau gweithredu rhyngddibynnol)
DG 4.16. Datblygu gweledigaeth hirdymor o ran gofal acíwt a gofal argyfwng ar gyfer iechyd meddwl.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Datblygu ein gweledigaeth ar gyfer gofal acíwt a gofal argyfwng gwell. **Diwedd blwyddyn un.** Gwerthuso cynlluniau peilot y Prosiectau Noddfeydd Iechyd Meddwl. **Diwedd blwyddyn un.** Yn seiliedig ar waith blaenorol, datblygu ac ymgorffori dull gweithredu tymor hwy o ddarparu gofal acíwt a gofal argyfwng. **Diwedd blwyddyn tri.**	Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru Pobl sydd â phrofiad bywyd Darparwyr gwasanaethau
Blaenoriaethu camau a fydd yn cefnogi gwella iechyd corfforol pobl â chyflyrau iechyd meddwl difrifol a pharhaus, gan leihau'r bwlch marwolaethau rhwng pobl sydd â chyflyrau iechyd meddwl difrifol a pharhaus a'r rhai nad oes ganddynt y cyflyrau hynny.			
DG 4.17. Sicrhau bod pobl sy'n byw gyda chyflyrau iechyd meddwl hirdymor yn cael eu cefnogi i ddiwallu eu hanghenion iechyd corfforol drwy ehangu mynediad at ofal iechyd corfforol sy'n seiliedig ar dystiolaeth.	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl	Adolygu'r dystiolaeth o'r hyn sy'n gweithio. **Diwedd blwyddyn un.** Cydgynhyrchu'r cynllun gyda phobl sydd â phrofiad bywyd. **Diwedd blwyddyn un.** Sefydlu manyleb newydd ar sail clwstwr i wella iechyd corfforol pobl â chyflyrau iechyd meddwl difrifol a pharhaus. **Diwedd blwyddyn dau.** Ehangu mynediad at sgrinio, cyngor, cymorth i newid ymddygiad a gofal iechyd corfforol sy'n seiliedig ar dystiolaeth. **Diwedd blwyddyn tri.**	Pobl sydd â phrofiad bywyd Y Rhaglen Strategol ar gyfer Gofal Sylfaenol Iechyd Cyhoeddus Cymru
Cyflwyno rhaglen waith ddeddfwriaethol sy'n cefnogi cyflwyno a gweithredu deddfwriaeth iechyd meddwl.			
DG 4.18. Sicrhau bod rhaglen ddeddfwriaethol yn cael ei sefydlu sy'n amddiffyn, yn hybu ac yn gwella bywydau a llesiant meddyliol dinasyddion.	Llywodraeth Cymru	Sicrhau bod Bil Iechyd Meddwl Llywodraeth y DU yn cyd-fynd â'r anghenion yng Nghymru. **Diwedd blwyddyn un.** Cychwyn (blwyddyn un) a gweithredu rhaglen ar gyfer y Bil Iechyd Meddwl. **Diwedd blwyddyn tri.** Datblygu cynllun rhaglen waith ddeddfwriaethol ym maes iechyd meddwl. **Diwedd blwyddyn dau.**	Y Rhaglen Strategol ar gyfer Iechyd Meddwl Cyd-bwyllgor Comisiynu GIG Cymru